

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-853

20.9.2021

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Sprekker i garasjegulv – unntak for frost og setninger – plutselig?

Sikrede kontaktet firma S. etter å ha oppdaget vann i sin garasje. Etter befaring ble det fastslått at det var sprekker i gulvet som kunne være forårsaket av frost. Sikrede krevde dekning for skadene under bygningsforsikringen. Selskapets takstmann avdekket et ødelagt vannrør, og selskapet bekreftet dekning for rørbruddet. Selskapet avsto imidlertid dekning for bygningsskadene og gjorde gjeldende at de hadde oppstått over tid og skyldtes feilaktig konstruksjon, sviktende fundamentering og setninger. Sikrede ba om en ny vurdering. Selskapet engasjerte firma SW. for å befare garasjen. Firma SW. mente at bygningsskadene skyldtes feilaktig konstruksjon og påpekte at garasjen hadde setningsskader. Selskapet opprettholdt avgjørelsen og anførte at skadene ikke hadde oppstått plutselig. Det ble også vist til vilkårenes unntak for setningsskader. Sikrede engasjerte firma Ø. for å vurdere skadene. Ifølge rapporten fra firma Ø. hadde garasjen setningsskader. Videre ble det konstatert at sprekken i garasjegulvet skyldtes frostekspansjon. Nemnda kom til at skadene på garasjen ikke var dekningsmessige.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skader i sikredes garasje.

Sikrede har forsikring med følgende vilkår:

4 HVILKE SKADER DEKKES

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt.

Forsikringen gjelder ved:

(...)

4.6 Andre plutselige og uforutsette skader

Unntatt er:

- Skade som skyldes frost, materialfeil, rust, korrosjon, annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon, og uriktig montering

(...)

- Skade hvor råte, svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montasje er en samvirkende skadeårsak

(...)

- Skade som skyldes tele, setninger, jordtrykk og utilstrekkelig eller sviktende fundamentering

(...)

- Skade som består i svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.

Sikrede kontaktet S. etter at han oppdaget vann på sitt garasjegulv. S. besiktiget garasjen 26.6.19. Sikrede har fremlagt en e-post fra S. datert 16.12.19 hvor bl.a. følgende fremgår:

Jeg besluttet da at huseier kontaktet sitt forsikringsselskap pga av det store følgeskader som var innvending i kjeller ettersom lekkasjen har pågått i hele vinter 2018/2019. Her kan det ha være mulig frostskafer på betong golvet som har gjort sprekker i betong golvet.

Sikrede meldte om lekkasjen til selskapet 2.7.19.

Selskapet rekvirerte R. for å befare eiendommen. Under overskriften "Hva forårsaket skaden, og hvorfor?" i rapporten av 4.7.19 fremgår det:

Vannrør er antatt ødlagt ved yttervegg. Vannrør av stål. Kunde har ikke vært i kjeller på lang tid da de ikke bor der. Sist mente han kanskje var tidlig i vår. Her har vann kunnet stå på lenge og det har det nok gjort. Masser har blitt utvasket under vegger pga lekkasje. store skader på bærevegg av mur.

SW. ble rekvirert for å foreta en vurdering av skadene og utarbeidet en rapport 19.8.19.

Selskapet bekreftet dekning for rørbruddet, men informerte om at et aldersfradrag på 80 % ville trekkes i oppgjøret. Selskapet avsto derimot dekning for bygningsskadene og gjorde gjeldende at de hadde oppstått over tid og skyldtes feilaktig konstruksjon, sviktende fundamentering og setninger.

Sikrede bestred selskapets avgjørelse. Selskapet opprettholdt avslaget 25.10.19 og informerte om at det på bakgrunn av en ny gjennomgang av saken med SW. fant at alle bygningsskadene hadde sammenheng med den feilaktige konstruksjonen.

Sikrede sendte en klage til selskapets interne klageorgan 19.2.20. Vedlagt klagen var e-posten fra S. datert 16.12.19 og en e-post fra U. datert 16.12.19.

Selskapet oversendte uttalelsene fra S. og U. til SW. for en gjennomgang og ba SW. om å befare eiendommen på nytt. SW. skrev til selskapet 31.3.20 at det fortsatt mente at de fleste innvendige følgeskadene skyldtes at utførelsen ikke var tilfredsstillende utført. Vedlagt e-posten var en ny rapport om skadene der bl.a. følgende fremgår:

Vedr. hvor lenge det har rent inn vann på garasjergulvet og oppfuktet gulv/bunn av veggene er en tidsperiode på noen måneder, og undertegnede mener dette ikke har svekket betongkonstruksjon, misfarging i betongen kan males over når muren er tørr.

Når vi beskriver feil konstruksjon, så vises til vår 1. rapport og vår 2. rapport samt følgende påpekes spesielt:

- Tilleggsbæring (H-bjelke i stål) for elementdekke (etasjeskille mellom garasje og stue i 1.etasje) har en drager omtrent midt på dekke som har nedbøyning/svikt. Alle målinger under vår 1. befaring ble utført med lasermåler (strekklaser) og tommestokk. Det er skjevheter i opplegg og svikt/nedbøyning i drager som tyder på overbelastning eller underdimensjonert drager. Det ble foretatt måling/differanse fra himling i garasje. Mot grunnmur (eksisterende bygg) 74,4 cm, i enden mot betongmur/gavl (ved siden av garasjeport) 76,6 cm. Omtrent midt (i rommet/drager) var det 73,8 cm. Hvis man bruket begge ender/2 ($74,4 + 76,6 = 151 / 2 = 75,5$), medfører dette en ca svikt/nedbøyning på 17 mm, som kan aksepteres (faktisk kan en godkjent ståldrager ha 25-30 mm nedbøyning, og enda tilfredsstillende kravet). Imidlertid vil nedbøyning i drager igjen medfører at det blir også tilsvarende skjevheter oppover i konstruksjon.

Det påpekes at det er 22 mm differanse mellom endene på drager/himling, høyeste i gavl/front, som tyder på setninger mot eksisterende bolig. På gulvet var det også skjevheter, men det er noe av målene som ikke er i samsvar (ihht. himling), og dette kan skyldes at forsikringstaker opplyste at han hadde støpt gulvet med fall ut mot port.

- Inn mot grunnmur på opprinnelige bygget er det for noen år siden (i begynnelsen av 2000 tallet), oppført en stålsøyle under forannevnte ståldrager. Dvs. at tidligere var all punktlast (fra ståldrager) fordelt på eksisterende grunnmur. Undertegnede har ikke fått beregnet denne punktlasten som drager har påført grunnmuren, men den har fått en ny (annen last enn den er utsatt for tidligere), og dette kan med stor sannsynlighet forårsaket at setninger/skjevheter har utviklet seg over flere år, men ble først oppdaget nå i forbindelse med vannskaden (det kan være at vannlekkasjen har akselerert problemet).

(...)

Undertegnede mener fortsatt at den løsningen som her er utført/konstruert og er svak/mangelfull konstruksjon. Det er mulighet at forsikringstaker her har innhentet beregninger på stål/bæring (for elementdekke), men undertegnede tviler på at det her er utarbeidet detaljtegninger på hvordan overgang mellom ny og gammel del skal utføres og hvordan detaljer i fundamentet skal utføres.

Selskapet opprettholdt avgjørelsen 24.4.20 under henvisning til SW.s rapport av 31.3.20. Sikrede bestred avgjørelsen 1.5.20, og selskapet ba om et møte. På bakgrunn av møtet 17.6.20 opprettholdt selskapet avgjørelsen 18.6.20. Selskapet anførte bl.a. at bygningsskadene trolig var det samme som ble dekket i et oppgjør i 2010.

Sikrede anførte at skadene i garasjen var plutselige skader som var omfattet av vilkårenes pkt. 4.4 og 4.6. Selskapet opprettholdt avslaget under henvisning til at sprekkene var identiske med sprekkene som var til stede i 2010.

Selskapets interne klageorgan konkluderte 13.8.20 med at selskapets vurdering var korrekt. Klageorganet viste til vilkårenes pkt. 4.6 og anførte at skadene ikke oppsto plutselig og uforutsett samt at setningsskader er direkte unntatt fra dekningen.

Sikrede innhentet en rapport fra Ø. Under overskriften "Setningsskader på grunnmur til opprinnelig bygning" i rapporten datert 8.12.20 fremgår det bl.a.:

Årsak

Uaktsom oppgraving inntil opprinnelig bygning i forbindelse med etablering av tilbygd garasje, 1. og 2. etasje i 2007. I forbindelse med tilbygg av denne delen ble jordmasser fjernet inntil grunnmur, samt undergravd ca 1 meter direkte inntil såleblokk til opprinnelig grunnmur fra 1957. Dette har medført setningsskader som har blitt påvirket av lekkasjevann fra større lekkasje på vestsiden av bygningen, ca 4,5 meter fra vestvegg. Store mengder vann i grunnen har medført dels utvasking/komprimering av masser under opprinnelig bygning, i området som har blitt oppgravd på sørsiden, som videre har medført setningsskader og nedsynk på grunnmur i dette området. Setningsskader på grunnmur har videre medført høydeavvik og nedsynk på gulv i overliggende 1. og 2. etasje.

(...)

Undertegnades kommentar

Skadeårsak vedrørende setningsskader på opprinnelig grunnmur, er i det vesentlige som følge av undergraving i forbindelse med uaktsom oppgraving ved etablering av tilbygg mot sør fra 2007. På grunn av ekstraordinær belastning av vann, som følge av lekkasje på hovedvannledning på vestsiden av bygningen, har lekkasjevann steget samt at noe vann har trukket direkte inn under betonggulv og grunnmur på opprinnelig del. Dette har medført kompresjon/utvasking av masser og +som videre har medført nedsynk og setningsskader på opprinnelig grunnmur.

Under overskriften "Frostekspansjon/tele i garasjergulv" fremgår det videre:

Årsak

Brudd på utvendig hovedvannledning, som ble oppdaget våren 2019. Ifølge F. lå bruddet ca 4,5 meter fra grunnmur på vestsiden av opprinnelig bygning, og det er uvisst når lekkasje her har oppstått i første omgang. Da skaden ble oppdaget viste det seg å være en vesentlig lekkasje som har medført høy vannbelastning under bygningen, som spesielt har belastet tilbygd garasjedel mot sør som ligger ca 1 meter dypere i terrenget enn opprinnelig kjellergulv. Fritt vann hadde trukket inn på gulvet, og videre frosset til i løpet av vinteren. Dette har medført frostekspansjon/tele under gulvet, og videre påført betydelig oppsprekking på påstøpen, i en slik grad at påstøp må pigges ut og støpes ny.

Sikrede krever erstatning for vannskader og anfører at vannlekkasjen fra vannledningen har funnet vei til huset og muren. Vannet har trykket mot garasjemuren og under kjellermuren. Muren har etter lengre tids oppbløting blitt porøs og sprekkete, og vannet har presset seg inn, da dreneringen har gått tett. Det er store skader på muren ned mot gulvet. Dette har skjedd over en vinter, og det kan ha vært frost der. Sikrede mener at skadene har oppstått plutselig og uforutsett,

men kan ikke bevise det. Selskapet kan heller ikke motbevise det. Selskapet sier at skaden i 2019 og 2010 er den samme. Det kan stemme at den ligner, men det er ikke tvil om at det er en ny skade. Skaden i 2010 ble vurdert til kr 57 000, så når skaden i 2019 ble vurdert til kr 800 000–900 000, kan det ikke være samme skade.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skadene ikke er plutselige. De er heller ikke uforutsette, da sikrede allerede i 2010 ble informert tydelig om at bygningskonstruksjonen var svak, og at det var nødvendig med tiltak for å hindre ytterligere skader og skadeutvikling. I oppgjørsbrevet fra 2010 fremgår det at rapport fra (...) viste til svakheter ved garasjen i form av mangelfull oppbygning. Selskapet valgte likevel under tvil å dekke skadene. Selskapet anfører subsidiært at skadene uansett er unntatt fra dekning fordi de skyldes setninger og svak konstruksjon. SW. har vært på flere befaringer og bekreftet at skadene skyldes setninger og feilaktig/svak konstruksjon. Dette støttes også av Ø. som bekrefter at garasjen lider av setningsskader, teleskader og sprekker.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om bygningsskadene i garasjen er omfattet av forsikringen.

Nemnda forstår det slik at partene er enige om oppgjøret etter rørbruddet og skader på løssøre, men at sikrede krever dekning for bygningsskadene på garasjen.

Sikredes forsikring omfatter bl.a.:

4.6 Andre plutselige og uforutsette skader

Unntatt er:

- Skade som skyldes frost, materialfeil, rust, korrosjon, annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon, og uriktig montering

(...)

- Skade som skyldes tele, setninger, jordtrykk og utilstrekkelig eller sviktende fundamentering

(...)

- Skade som består i svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten", og rettspraksis og langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom en dag eller 12–13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lenger tid, jf. LG-2016-148681 og f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Partene har fremlagt flere uttalelser og rapporter fra fagkyndige. Rapporten fra (Ø) av 8.12.20 opplyser at "vann hadde trukket inn på gulvet, og videre frosset til i løpet av vinteren. Dette har medført frostekspansjon/tele under gulvet, og videre påført betydelig oppsprekking på påstøpen". Nemnda forstår rapporten slik at det er tale om skader som har utviklet seg over tid. Nemnda kan ikke se at det er fremlagt dokumentasjon som tilsier at skadene i garasjen oppsto innenfor en tidsperiode på 12 timer.

Både uttalelsen fra (S) datert 16.12.19 og rapporten fra (Ø) sier at skadene skyldes frost/tele. Vilårspkt. 4.6 har unntak for både skade som skyldes frost og skade som skyldes tele.

Ifølge (SWs) rapport av 31.3.20 og rapporten fra (Ø) har garasjen fått setningsskader. Vilårspkt. 4.6 har også unntak for skade som skyldes setninger. Alle setningsskader, frostskader og teleskader i garasjen faller derfor uansett utenfor forsikringen.

Skaden er etter dette ikke omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).